

ЯКЩО вирушити з Малинівки прямо на північ, то за 2,5 км буде село Воронів, а за ним ген на виднокрузі видніється ліс. До нього ще йти та йти, але з очей він вже не ховається. Відразу ж за Вороновим викопаний меліоративний рівчак, а за ним чималий шмат чорного родючого рівнинного поля. Саме на цій землі і з'явилися кілька сотень років тому перші поселенці з Чехії та Польщі. Було це ще в XVII сто-

вою писав, на території якої держави жив — чи таке велике має значення?

А жила родина Цюлковських саме на тому родючому кусочку землі між Коростятином (так звалось раніше село Малинівка) та Пустомитами. Батько майбутнього вченого Едуард Гнатович працював управителем поміщицького маєтку місцевих панів Прушинських.

Цікава історія їх родо-вуду, який вдалося дослідити науковцям. Були Цюлковсь-

воката і почав працювати в Луцьку в суді.

У нього було два сини — Гнат та Станіслав. І ось в 1818 році в селі Коростятин у Гната народився син Вітольд, а в 1820 р. — Едуард, батько майбутнього вченого. Про те, де були хрещені ці діти, різні дослідники висловлюють неоднакові твердження. Більшість з них сходиться на думці, що це відбулося в Тучинському костелі. Автор цих рядків з цим категорично не погоджується. Оскільки, мабуть, від багатьох скритий той факт, що великий костел (на п'ять апсид, цегляний) діяв на той час в Коростятині. Збудований він був у 1805 - 1809 рр. А при дворі панів Прушинських, які тоді жили у Воронові і управителем у яких служив Гнат Цюлковський, був ще один невеличкий домашній костел. Перестали ці храми діяти і були зруйновані хвилями білих, червоних, петлюрівців, звичайно, при активній підтримці місцевого населення в 1917-19 роках. Бо коли знову прийшли поляки в 1921 році, то відновлювати було вже нічого, бо все було розібрано. Але старжили ще добре пам'ятають, де жили пани, їх управителі і стояли костели. Так що з достатньою вірогідністю можна припустити, що хрещені вони були або в одному, або в іншому місцевих храмах, але тучинський виключається повністю.

Дядько вченого Вітольд працював у Луцькій духовній семінарії, а батько — Едуард — скінчив у 1832 році Великомежиріцьке епархіальне училище, а потім продовжував навчання в гімназіях Клевані та Рівного. Вчителі цих учбових закладів відзначали в нього особливі здібності до математики, фізики та інших точних наук. Едуард дуже хотів вивчитись на інженера. Потім з нашої місцевості він виїжджає в Росію, де і народжується його син Костянтин, якому судилося стати врівень з найвідомішими вченими світу.

Олександр МІЩУК,
вчитель
Малинівської СШ.

ЦЮЛКОВСЬКІ — НАШІ ЗЕМЛЯКИ

літті, і за завсою часу все покрито таємницею.

Але інколи ця завеса хоч трохи привідкривається. Більш як двадцять років тому, у 1979 р. в Калузі відбулися чотирнадцяті наукові читання вчених АН СРСР, присвячені Костянтину Едуардовичу Цюлковському. Тоді бурю оплесків присутніх світліл науки викликало повідомлення, що К. Е. Цюлковський — прямиий нащадок Северина Наливайка. Більше того, сам вчений в своїй біографії цей факт і наводив. В 1892-му він теоретично обґрунтував можливість створення цільнометалевого дирижабля з такою поверхневою оболонкою, що його об'єм можна змінювати залежно від умов польоту. А на початку ХХ століття Костянтин Едуардович теоретично обґрунтував можливість польоту в космічному просторі ракети з реактивним двигуном на рідкому паливі.

І хоч перелік його досліджень і відкриттів можна ще довго і довго продовжувати, але найбільш цікаво те, у що я сам довго не міг повірити: ці свої унікальні праці він підписував псевдонімом «Наливайко», виводячи свій рід з українських козаків, чим самим підкреслюючи своє українське походження! А вже те, якою мо-

ді старовинного шляхетського роду. Їх предок, Яків Цюлковський у 1697 р. брав участь в обранні на престол польського короля Августа Другого, бо його підпис про це значиться на одному з історичних документів. Він мав маєток в селі Велике Цюлково в Білорусії. Цей маєток приносив мало прибутку, тож кілька разів закладався за борги і зрештою був проданий у 1777 році за 8 тисяч злотих. Потім йде ціла шеренга шлюбів нащадків дворянського роду. Встановлені багато предків Цюлковських (аж до сьомого коліна) по батьківській і материнській лініях. Тут представлені роди Секлюючих, Росткових, Юрковських. І що саме цікаво: зовсім ніде не значиться Наливайків. А якщо взяти до уваги, що в самого ватажка повстанців Северина Наливайка дітей не було, то немає й бажаного результату для нас. Цілком вірогідно запропонувати версію про те, що лише один патріотизм український живив дух великого вченого в далекій від наших місць Росії, в м. Калузі, де він творив.

Досліджуючи його родовід, ми зустрінемося із пращадком Костянтина — Хоמוю Феліціановичем, який у місті Великий Романів на Волині купив ділянку землі, у 1804 р. отримав звання ад-